

Jorden Runt (1981-1982) Del I (II)

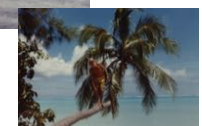
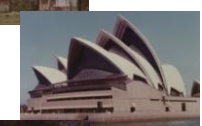
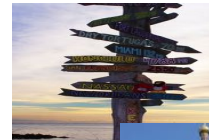
MICHAEL CEDERBORG TRAVEL LOG

Jorden Runt (1981-1982) Del I (II)

2011-08-12

- * Introduktion Sid 2
 - * Sovjetunionen Sid 3-4
 - * Japan Sid 5
 - * Sydkorea Sid 6
 - * Filipinerna Sid 7
 - * Hong Kong Sid 8
 - * Kina Sid 9-16
 - * Burma Sid 17-18
-
- * Thailand Sid 19
 - * Malaysia & Singapore Sid 20
 - * Indonesien Sid 22-23
 - * Australien Sid 24
 - * Nya Zealand Sid 25
 - * Polynesien Sid 26

2011-08-12

Jorden Runt (1981-82)

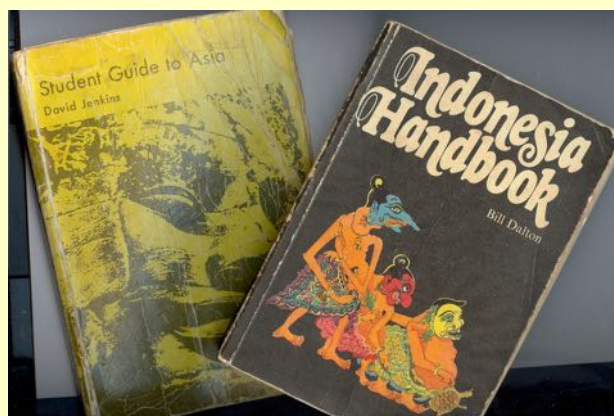
SOVJET UNIONEN

Jorden Runt i en tids era strax före "Bag-packers en mass" !

Är det någon som minns känslan av att resa när begreppet "Bag-packers" nästan inte var uppfunnet - eller innan Lonely Planet hade 100-plus utgåvor per år om olika länder och regioner med detaljerade och garanterat "unika" "off-the-beaten-track" rekommendationer? Resandet över tiden är självfallet alltid en jämförelse med olika tids-

eror och förutsättningar. Jag tänkte summera upp några av mina egna intryck hur det var att resa med ryggsäck för 30 år sedan. De som hade möjligheten att resa på 40-50-talen (har hört berättas från en generation som idag är uppåt 90 år) om verkliga strapatser och upplevelser långt före det att man bekvämt kunde flyga in till ett område/land eller då turister knappt var ett känt begrepp mer än på några mer avgränsade och tillrättalagda platser i världen. Man blir riktigt avundsjuk på de som hade möjlighet att uppleva dessa platser i en annan tidsålder utan trängsel av andra travelers och turister. Jag och en god vän passade på efter militärtjänsten att under 7-8 månader resa Jorden Runt för ganska exakt 30 år sedan. Eftersom jag fortfarande gillar att resa och uppleva nya platser kan jag inte undgå att se klara förändringar.

Lite nostalgi - Guide böcker från sent 70-tal

Planering och förberedelserna inför vår resa tog uppemot 6 månader. Inte minst för att jag behövde spara ihop kapital och därtill också behövde köpa vad som då kallades för en "jorden runt" flygbiljett med ett förvalt antal stopp overs med början i Bangkok och med avslut i Stockholm.

Med tåg från Stockholm till Moskva

Redan första sträckan från Sthlm till Moskva över Finland blev inte helt händelselös. Vi hade bestämt oss för att växla till oss en summa Rubel i Sverige, vilket då var helt förbjudet och ansågs riskfyllt att föra in i landet. Kom ihåg att det fortfarande var under "kalla krigets dagar" då kontrollsystemen var många och respekt stor för den Sovjetiska statsapparaten. Jag minns att vi gömde våra medhavda rubel i en rullgardin i tågupén

ifall man kontrollerade våra kläder. Och visst gjorde man det vid gränsövergången mellan Finland och dåvarande Sovjet. Minutiöst gick man igenom kupén och kollade bakom element, luckor och alla tänkbara skrymslen - så visst var rädslan för det Sovjetiska kontrollsystemet befogad ! Vi reste dessutom i svenska militärens M-59 byxor vilka var praktiska men som stod ut extra mycket !

Moskva

SOVJET UNIONEN

Moskva med In-tourist, GUM, Bolshoi och personlig övervakning !

"In-tourist guiden" kommer och möter vid tåg-stationen i Moskva för att ta oss till vårt hotell - det anrika Metropol. Återigen det är vid en tidpunkt då man inte rör sig fritt och allra minst utan att någon avdelats att hela tiden hålla en under uppsikt. Vi checkar in på hotellet och passar på att se det kända varuhuset GUM som vid denna tidpunkt hade mycket sparsmakat sortiment tillskill-

nad mot idag då Gucci och Prada butiker tillsammans med välsorterade och dyra butiker slåss om ytor. Då fanns det möjligen några olika korvsorter och inlagd gurka att välja på i den tidens "delikatess butik". Självklart passar vi på att göra alla måsten såsom; Lenin mausoleet, Kreml, Röda torget och Basilikan. Det som dock gör vårt korta 2 dagars besök till något lite extra är att vi får VIP-

Den berömda Bolshoi teatern i Moskva

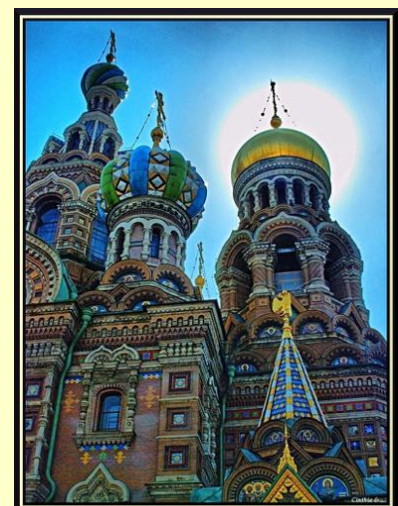
behandling utöver det vanliga. Vi får smaka den absolut bästa maten och därtill också besöka anrika Bolshoi teatern. Allt detta utan att betala en endaste Rubel...

Varuhuset GUM ovan i Moskva

Jag och min kompis Johan, utgav oss för att skriva artiklar för att publicera i svenska tidningar och då med inriktning på Restaurang & Hotell. Det var när vi frågade om vi möjligen fick göra en intervju med hotellchefen på Hotell Metropol som vi till vår stora förvåning inte enbart fick göra en intervju utan därtill också fick guddning genom hotellet och blev bjudna på en 7-rätters middag (inkl. champagne) och som avslutning även biljetter till Bolshoi teatern. Något som två 21 åringar knappt kunnat drömma om än mindre själva haft råd med eller kunnat ordna. Klart häftigt och en bra start på resan...

Transsibiriska järnvägen

SOVJET UNIONEN

Är det någon som inte får något drömskt i blicken när man läser eller hör talas om Transsibiriska järnvägen? Detta var även min stora dröm som liten - och att nu var det äntligen dags att få kliva ombord på tåget som skulle ta mig över hela den ryska kontinenten - från Moskva till Vladivostok under 7 dagar. Det tar någon dag innan vi kommer underfund med att här gäller principen "Barter trading" d.v.s. om man inte kan betala med hårdvaluta (dollar) eller genom att byta bort något värdefullt till kocken/servitören i restaurang vagnen blir det till att leva på hönsbuljong eller fisksoppa (utan fisk) i en veckas tid. Allt eftersom resan går vidare blir tillgången på mat dessutom mindre. Det lilla som går att köpa/byta sig till under resan på någon station blir en huvudsyssa isig. I vagnarna med ryssar bor man betydligt trängre, många har inte ens sängplatser utan sitter och sover i stolar. Dofterna i dessa vagnar där man inte har tvätt/dusch möjligheter är milt uttryckt fräna. De första dagar som går över Uralbergen bjuder också på ett fantastiskt bergigt landskap.

Vi bekantar oss med några ryssar och blir snabbt accepterade då det visar sig att vi delar intresset - schack. Med lite tur lyckas jag dessutom vinna något parti. Nu blir det fest och det skall firas med hembakt bröd, starka korvar och Vodka i massor. Det här är första gången jag kommer i kontakt med den ryska dryckes kulturen - nu talar vi inte snaps i småglas utan ren vodka i stora dricksglas. Jag konsulterar mina gamla resedagböcker och noterar att det tog över 1 dygn att återhämta sig.

Vodka och schack funkar för att få kontakt !

Efter Uralbergen minns jag att man såg Björkskogar i flera dagar. 7 dygn är en lång tid så det blev några gånger man gick igenom tåg-ekipagets alla 19 vagnar. Vid varje tillfälle gavs det möjlighet att slå sig i slang med någon ryss - och även om ryskan inte fungerade så kan man ju alltid spela schack eller ta ett glas vodka. Jag minns att ABBA och sport fungerade utmärkt som samtalsämne. Däremot undveks U-187 ämnet

(ubåten som gick på grund utanför Karlskrona). Vi passerade södra Sibirien, Bajkal sjön och tundra områden samtidigt såg man andra folkslag som klev på tåget. En härlig blandning av olika kulturer minst sagt.

Japan (Tokyo - Kyoto - Osaka-Shimonoseki)

JAPAN

Nakhodka (CCCP) till Yokohama med båt !

Vi lämnar hamnstaden Nakhodka på Rysslands östkust med båt (2 dygn) för Yokohama i Japan. I Tokyo checkar vi in på ett traditionellt Ryokan - Okubo House - med tatami mattor m.m. Jag läser i min dagbok att snittkostnaden per dygn i Japan är hissnande 90:- (mat och logi). Detta var långt över den dagsbudget som jag klarade mig på längre fram och neråt Kina och sydost Asien. Idag kanske 100-lappen knappast hade räckt så värt långt. Efter att ha spenderat några dagar i Tokyo bestämmer vi oss för att ta os vidare mot Kyoto och slutmålet Shimonoseki med båt över till Syd Korea.

Nattsudd med Geishaparty i Osaka

Vi bestämde oss för att hålla nere kostnaderna och skulle därför lifta till Kyoto. Detta visar sig inte vara helt enkelt eller ens lagligt. Med Lokala tåg för att ta oss ut till motorvägarna utanför Tokyo var inte helt enkelt. Vi lyckades sedan få lift och fick berättat för oss att det inte var tillåtet att lifta på motorvägarna i Japan. Vi får ändå lift med ytterligare två olika innan vi slutligen kom fram till Kyoto som vi sedan ser under några dagar. Stärkt av framgången av lift från Tokyo bestämmer vi oss därför ändå att försöka lifta hela vägen ner till Shimonoseki också. Detta visar sig dock vara betydligt svårare. Efter 5 timmars ! väntande och nära att ge upp få vi då äntligen en lift, detta efter att polisen dessutom kört iväg oss en gång. Den Japanska familj, som plockar upp oss, berättar på knagglig engelska att vi inte kommer att kunna ta oss dit vi önskar genom att lifta. Familjen är dessutom inte

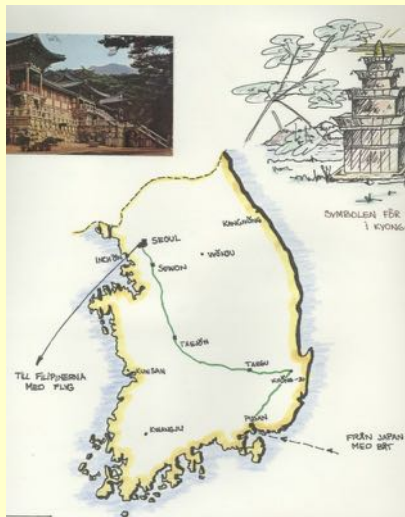
heller på väg till Shimonoseki som är vårt slutmål utan till Osaka. Familjen blev sedan bli vår värd under ett 2-dagars besök i Kobe samt Osaka. Inoue, som pappan hette, hade bestämt sig för att visa upp Japan från sin absolut bästa sida. Besöket började med ett besök till något som hette Portopia som visade sig vara någon form av "Amusement Park" en något bisarr upplevelse då han insisterade på att vi skulle åka alla karuseller och berg-o-dalbanor... Vidare gjordes en speed båt utflykt ut till ett större fartyg som låg i bukten. Här fanns en lyx restaurang och här bjöds vi på en fantastisk middag med bl.a. Kobe biff. Under eftermiddag hann vi sedan med att besöka Osaka Castle och en del andra sevärdheter. När så kvällen kom och vi började bli lite trötta väntade nu ytterligare ett restaurangbesök. Nu fick vi möjlighet att äta "Fugu-fish". Den dyra rätt som kräver speciellt licensierade kockar för att anrätta. Fisken är giftig till delar och flera människor dör årligen av denna rätt. Efter middagen, och dags för hemförd - trodde vi - men icke! Dags för kvällens stora begivenhet—Ett Geisha Party. Vi landar i familjens lägenhet framåt småtimmarna. Först efter Cognac och uppvisning av samurajsvärdssamling somnade jag ut-mattad på morgonkvisten.

Sydkorea (Seol - Pusan - Kuong-Ju)

SYDKOREA

Härbärge i Korea för 12:- natten är utmärkt !

Efter båtferden från Japan ankommer vi så till Pusan, Koreas andra stad efter Seoul i södra Korea. Stark och utsökt mat till en bråkdel av kostnaden i Japan. Här finns nästan heller inga turister vid denna tidpunkt vilket gör att många tittar på oss och vill fotografera sig med oss. Efter några dagar i Pusan så flyttar vi upp till den gamla huvudstaden - Kuong-Ju. Vi checkar in på ett traditionellt härbärge som kallas för "Yeo-in-Sook". Golvet i de små rummen ligger 1/2 meter upp över tröskeln för att man skall kunna värma upp golven genom att elda underifrån.

Grupp bild med skolungdomar nere i Pusan, Sydkorea

Utsökt mat och gästvänligt samt lite turister !

På härbärgets passar vi också på att tvätta oss i de små skällheta baden. Alla använder samma vatten. Det gäller bara att sitta på en liten pall och tvätta sig ren innan man lägger sig i själva badet. Jag läser i min gamla rese dagbok om maten som jag lovordade speciellt i Sydkorea. Mycket stark och smakrik såsom

bläckfisk med grönsaker och diverse lökar och chilipeppar. Till detta dracks koreanskt brännvin (Souju). Vi hade tur att besöka Kuong-Ju mitt under den årliga festivalen. Massor med folk i rörelse i färgglada och vackra kläder. Vi spenderade några dagar här för att sedan avsluta Korea med några intensiva dagar i Seoul. Vi hoppar över våra eskapader i huvudstaden då de kräver extra utrymme och nöjer mig med att konstatera att Korea var en verklig höjdare så långt....

Filipinerna

FILIPINERNA

Manilla, 100-Islands samt Pagsanjan Falls...

Med flyg från Seoul till Manilla kunde inte kontrasterna ha varit större. Varmt och fuktigt samt ett myller av folk som alla försöker göra business på utlänningarna som ankom med flyget. Vi vilar oss några dagar och gör Manilla ordentligt för att sedan ta bussen norrut till **San Fernando och därefter vidare till Beccuit Beach (100-Islands)**. Minns att jag upplevde det som ett av **oförstört paradiset**. Fantastiskt blå vatten att bada och dyka i samt nästan ingen

turism. Bodde här i liten bambu hydda som bas för olika utflykter. Jag blev här hembjuden till fiskare och deras familjer som gärna delade med sig av det lilla och enkla man hade att bjuda på. Passade på att se terrassodlingarna av ris (världskända) men i övrigt mest avkoppling. Efter en vecka åter till Manilla som stop-over för utfärd till Pagsanjan Falls. Häftigt utflyktsmål som redan då 1981 var ganska väl besökt, men inte desto mindre sevärt.

Bilder från Pagsanjan Falls, Filipinerna.

Längs vägen till Pagsanjan Falls bor och lever många människor som även använder floden för att tvätta sin tvätt i.

Bild av Jeepney som fungerar som buss och är alltid väldigt utsmyckade....

100 Islands ovan och till höger. Längst till höger bild av Manilla i skymningen.

Hong Kong

HONG KONG

Hong Kong behöver knappast någon närmare presentation. För egen del var det ett kärt återseende då jag var här några år tidigare på besök. Vad jag minns av inflygningen vid denna tiden (sent 70-tal och 80-tal) så var det fortfarande då **den gamla flygplatsen - Kai Tai** som gällde (stängde 1998). Ni som har landat på denna flygplats minns säkert också hur häftiga inflygningarna var för landning i princip mitt i Hong Kong. Planen var tvungna att alltid landa med minimalt med bränsle samt göra en kort inflygning. Det kändes som om man var

på väg rätt ner bland skyskraporna. . **Nathan Road på Kowloon sidan klingar säkert också bekant för alla som har letat B&B eller hotell i Hongkong.** Här har jag bott flertalet gånger på olika hyffsade hotell för strax under 20:- dygnet. Detta långt innan jag senare i livet hade dotterbolag med kontor och personal på plats i Hong Kong. Då blev det oftare att man bodde lite bättre på hotellen på Hong Kong ön - Victoria. Den vecka som var avsatt för att göra Hong Kong ordentligt samt för att hitta på någon som kunde utförda ett visum in till Kina utvecklade sig dock till något helt annat!

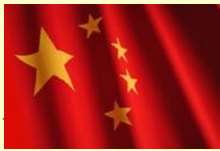
5 dagar på Queen Victoria Hospital istället för Hostel i Kowloon !

Redan vi landningen från Manilla kände jag att det började klia över hela kroppen. Efter att inte ha sovit något alls första natten på vårt Hostel blev det till sist outhärdligt varför jag tog mig till närmaste sjukhus. Då hade fötter, ansikte och huvudsvålen svullnat upp ordentligt. Ögonen var ordentligt igenmurade. Blev intagen på akuten där jag fick kortison sprutor och diverse tabletter. Det skulle sedan dröja hela 5 dagar

innan jag blev utskriven igen. Jag blir inlagd på en sal där jag trängdes med ca: 70 talet andra personer. Det visade sig vare 3:e och billigaste klassen utav patientvård. Min försäkring täckte av någon anledning inte detta fullt ut. Här serverades "mat" i den utsträckning det nu kan kallas för detta direkt vid sängen samtidigt som man endast med en enklare viksärm som skydd gör ett mindre operativt ingrepp

på patienten i sängen bredvid. infektions risk! Det är väl bara förnamnet. Här luktade bedrövtligt och folk skrek och gapade rakt ut. Vi låg på enkla fältsjukhus bäddar minns jag. Efter att ha haft, gud vet hur många läkare tittandes på mig under denna vecka, med alla möjliga diagnoser och olika medicineringsar enas man slutligen om att det förmodligen var den där spindeln som hade bitit mig uppe i min hydda i

norra Filipinerna veckan innan. Jag hade gått ner ca: 8 kg och kände mig ganska matt efter sjukhusvistelsen. Passade på att vila upp mig några dagar på vårt hotell och började samtidigt planera för att ordna med visering intill Kina. Detta fungerade så långt från dagens viseringar som bara är möjligt. Här handlade det om att köpa "svarta/fejkade" stämpel. Det fanns då endast grupp-rese visum förutom affärsvisum att få 1981.

KINA

KINA

Nu börjar det riktiga äventyret med Kina i 8 veckor !

Vi tar det överfulla tåget från Hong Kong till gränsen mot Kina och får tränas med alla Kineser som skall hem/åter. Nu fick man gå av och gå över gränsen samt passera 4-5 olika passkontroller för att visa upp att pass och papper var i ordning (viss nervositet alltså). Vi hoppade på första tåg från Hong Kong gränsen till Kanton, men biljett konduktörerna var inte nöjda med våra biljetter. Vi bestämde oss därför att hålla oss rörliga under hela resan då vi inte hade rätt biljetter - ingen kunde då heller riktigt förklara vad problemet var för oss. De ville ha av oss från tåget helt enkelt. Det slutade med att vi springandes med tåg konduktörer efter oss tog oss av vid stationen i Kanton och ut i staden och lyckades slutligen skaka av oss dem.

Renminbi (RMB) och turist valuta !

Vi måste kontakta en s.k. Public Security Bureau för att få tillstånd att besöka andra städer i Kina. Allting var mycket omständligt och därtill svårt att göra sig förstådd då ingen, då menar jag ingen, talade engelska. Vi ordnade dock våra tillstånd och införskaffade sedan tågbiljett från Kanton till Shanghai. Här uppstod nästa utmaning - att få någon Kines att inhandla biljetterna då de endast gick att köpa i Renminbin (d.v.s. lokal valuta). Medans vi utlänningar endast får lov att använda en speciell s.k. Turist valuta och då till ett pris flera gånger så dyrt! Kineserna ville dock ha turist valutan då de kunde handla i speciella affärer med den.

Lite av "win-win" alltså. Det man ser och upplever i Kina anno 1981 är ett helt annat land och går inte att jämföra på något vis med dagens Kina. Jag har varit i Kina många gånger under senare år och bl.a. startat upp bolag i Peking på 90-talet. Redan då var allt helt förändrat, för att inte då tala om idag ytterligare 10 år senare. Våra tågbiljetter och pass kontrollerades för avgång, biljetterna byttes ut mot metall brickor och vi fick sedan gå ombord på tåg vagnen som bestod av massor med vånings sängar (3 högt). Vi är de enda utländska passagerarna på hela tåget till Shanghai. Det är också ett av de gamla klassiska ångloken som man säkert inte har i drift idag längre. Man känner sig som ett utstuderat djur på zoo här, där alla studerar oss ingående. Maten är mycket enkel och alla får samma mat. Den består av buljong med fett tärningar och några gröna blad inte särskilt mättande men billigt 1:25 / portion. Hästfilten på bristen är skön att dra över sig på natten då det är ganska kallt. Toaletten är standard med hål i golvet. Det uppstår nästan slagsmål vid stationerna om den lilla mat/ frukt som försäljarna tillhandahåller vid stoppen. Lyckas komma över dumplings samt clementiner - lyckan är total ! Har lärt en kines lite engelska idag och omvänt har han lärt mig räkna på kinesiska till 1000. Riktigt nöjd känner jag mig.

Kinesiska muren vid Badanling

SHANGHAI

KINA

Shanghai anno 1981

Shanghai den gröna staden med breda alléer !

Inte många skulle nog känna igen sig i det Shanghai som jag besökte då 1981 med dagens. Mitt bestående intryck är att staden är mycket grön och många av gatorna är träsatt med vackra alléer. Bilden till vänster är en mycket typiskt stadsbild inte många kvarter från huvudgatan "The Bund". Av dessa kvarter finns inte ett spår kvar idag - klart trist! Just huvudgatan med bebyggelse från 1940- och -50 talen då USA fortfarande hade närvaro här med byggnader som hade lite amerikanskt påbrå. De var också de enda som var 4 våningar höga. Här finns de gamla bank palatsen som idag är tomma (1981).

Äldre tåg på väg från Kanton till Shanghai

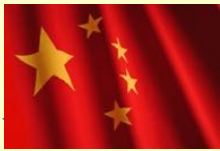
Den kända gatan "The Bund" i centrala Shanghai

Mycket tid till att hitta husrum och mat !

Det är ett stort arbete i sig att hitta boende och då dessutom till rimlig summa. Restauranger hittar man förvisso lite varstans men maten är mycket enkel och i princip den samma på alla ställen. Att hitta något alternativ är inte att tänka på. Förutom besök till någon park och något museum bestämmer vi oss för att för-

söka se/höra en kinesisk opera. Efter mycket efterforskning hittar vi så ett ställe där man kan boka biljetter till kvällens föreställning. Väl på plats visar det sig vara ett ända långt lidande. Två flickor sjöng i en lokal helt utan akustik ackompanjerad av en orkester som var helt tonlös. Ingen i publiken applåderar mellan styckena. Vet inte om det var sed eller om de tyckte som vi. Vi smyger ut och lämnar i pausen och tar en kopp te på ett närliggande kaffe istället....

BEIJING

KINA

Beijing Hostel är samlingsplatsen för oss i Peking !

Efter att ha inhandlat långkalsonger, vantar och tjocka strumpor är man nu förberedd för annalkande vinter här i Kina. Det man slås av i trafiken är att alla cyklar fram. Av den tunga trafiken finns det möjligen några lastbilar, häst- och-vagn samt taxis, men i princip inga personbilar överhuvudtaget. Folk går fortfarande runt i stor utsträckning klädda i sina gröna unisex uniformer med mössor. Peking (inte Beijing som du nu heter) känns stort men ändå relativt enkelt att ta sig runt i. Vi åker mest buss och folk försöker så gott det går att hjälpa till. De få som talar engelska hänger snabbt på för att praktisera sin engelska och hjälper då oss då också framåt.

Massor att se och uppleva i Peking !

När jag går igenom dagböckerna från Peking, noterar jag att det är inte mycket vi missat. Förutom sedvanligt besök ut till **kinesiska muren i mitt fall fick det bli Badanling**, så hann vi också med ett stopp vid **Ming gravarna norr om Peking** där 13 av alla 16 Ming härskarna är begravda. När vi besökte var fortfarande endast två av dessa gravar utgrävda. Muren är lika imponerande som man föreställt sig. **Tianenmen square (himmelska fridens torg)** där Mao höll sitt tal till massorna den 1:e oktober, 1949, inför miljonen människor är inte för inte världens största torg. Förutom mausoleet är sedan **själva huvud-**

målet att besöka "Förbjudna staden". Detta tar nästan en dag om man skall se det ordentligt. Jag besparar läsaren alla detaljer kring de olika palatsen och historierna som går att läsa bra mycket bättre på nätet eller i en guidebok - men spännande är det helt klart. **Vad som också är sevärt och mindre besökt är Jing Shan eller "Coal Hill"** som ligger i Beihai Park och är det berg som blev efter det att man grävt ut vallgraven runt kejsarens palatsområde. Härifrån har man också en fin utsikt över den Förbjudna staden inte minst.

Efter att spenderat en hel dag att ordna med flygbiljett från Kunming i södra Kina till Rangoon i Burma (öveckor framåt i tiden) har vi ännu inte fått ordnat med något visum dock. **Eftermiddagen tillbringades på den mycket svårfunna och ursprungliga sommarpalatset** som var helt förstört sånär som på några mindre murar och ruiner. Detta låg mycket svårtillgängligt och jag fick lift med häst och vagn samt gick 5 km sista biten för att komma fram. Palatset var förstört av tyskar och fransmän i slutet av 1800-talet. Det skall ha varit byggt efter förlaga från Versailles utanför Paris. Dagen därpå gjorde jag den mer traditionella utflykten till det nya sommarpalatset - även detta sevärt om än mer i ordning och tillräta lagt dock.

Med vänner på Himmelska fridens torg

BEIJING

KINA

Gäst i verkligheten - hemma hos kineser !

Höjden av Kinesisk gästfrihet är ändå att bli hembjuden till en kines i hans hem. Detta var vid tidpunkten (1980-tal) otänkbart och dessutom straffbart. Kinesen som vi träffat tog alltså en mycket stor 'personlig risk. Det vanligaste sättet att bo var i de gamla futong-distrikt som idag är helt rivna för att ha givit plats för nya byggnader. I dessa gamla kvarter med smala gränder letade vi oss fram och hem till vår nyfunne vän. Här blev det både god mat och en kall öl ! Pappan var hög chef för någon sport kommitté så familjen var ovanligt välbeställd med egen kyl- & frys samt TV. De hade hela 3 rum & kök - då det vanliga är endast 1 rum.

Kejsarens palats i sommar palatset, Beijing.

Utsikt från sommarpalatset

Personlig guidning på cykel genom Beijing !

Vår tolk bestämmer sig efter middagen för att ta ledigt nästa dag enbart för att kunna hjälpa oss runt i stan på bästa sätt. Vi blir mötte på himmelska fridens torg och blir därifrån tagna runt Peking till alla möjliga och omöjliga sevärdheter. Får också hjälp med att hitta en riktigt bra restaurang, något som vi haft svårighet-

er med sista veckan i Peking. Detta är långt före alla ev. västerländska alternativ att välja mellan. Förutom buss så cyklade vi också mycket i Peking - ett fantastiskt sätt att se staden på. Något som vore helt omöjligt med dagens trafik i staden. Våra visum äntligen klara till Burma. Vi får också hjälp med tågbiljetten från Peking till Xian. Vår guide hjälper oss också med några handskrivna lappar att använda vid nästa tillfälle för att enklare få hjälp med husrum, mat eller bokning av tåg etc...

XIAN (och Terrakotta armen)

KINA

Tågbiljett för lokalvaluta bytes mot långkalsonger !

Så har vi då äntligen lärt oss hur man på ett smidigt sätt köper tågbiljetterna till en bråkdel av kostnaden med lokal valuta och genom någon kines. I Kina vid den här tidpunkten finns s.k. "Friendship stores" där man endast kan handla för speciellt framtagen kinesisk valuta avsedd endast för utlänningar på besök i Kina. Här finns också märkligt nog att köpa, förutom souvenirer och annat krims krams, även bomulls vantar, underställ och långkalsonger till bra pris. Dessa är mycket eftertraktade av kineserna då de är ransonerade och inte går att få tag i för många utanför dessa butiker. Detta gör att man gärna växlar lokal valuta mot denna turist valuta.

Xian är vid den här tidpunkten inte speciellt välbesökt av västerlänningar. Detta märks på det nästan obefintliga underlag av hotell där man som västerlänning kan checka in. Vi hittar dock efter mycket letande och frågande till "Liberation Hotell" där man som västerlänning får tillstånd att bo. Det är få som tar emot om man inte är kines förstås. Man tar också oftast ut olika priser beroende på om man bokar som kines eller ej. Efter mycket tjafs, som vanligt, lyckas vi dock checka in med en kines hjälp (som vi träffat på tåget) och då som speciellt inbjudna och utländska studenter som skall föreläsa på engelska på universitetet i Xian. Kostnaden blir då 16:- / dygn istället för 36:-! Det blir en sport att leva så billigt som möjligt.

Terrakotta armen utanför Xian under utgrävning !

1981 är långt före dess att man öppnat upp **Qin Shi Huang Di's gravområde** (d.v.s. Terrakotta armen) och färdigställt för turism av större grupper. Detta gör samtidigt att det är bökigt att ta sig ut till området även då det endast ligger ca: 3 mil öster om Xian. Vi hittar en lokal buss som tar oss ut först till de varma källorna som ligger nära gravplatsen och som också visar sig

vara den plats där Chiang Kai Shek togs till fånga. Här ligger också ett berg från vilket man får en fantastisk utsikt över området och alla terrass odlingar. Efter besöket vid varma källorna vandrar vi sedan vidare ner till själva grav området som är under utgrävning. Det upptäcktes så sent som 1974 och 1981 hade man endast hunnit gräva ut ett mindre område av alla gravkullarna som fanns. **Ca: 6400 terrakotta soldater och hästar hade ditintills grävts ut.**

Vi blev insläppta tillsammans med en grupp kineser och gick runt utgrävningen som fanns under ett provisoriskt tak. Man fick inte fotografera - vilket vi ändå gjorde i smyg. Herregud vilket liv det blev när en nitisk vakt fick klart för sig att detta hade skett. Han slet och rykte i min kamera och ville ha min filmrulle. Bortförd och förhörd av fler vakter lyckades jag dock 2 timmar senare ta mig därifrån med min kamera och även film i behåll..

Wuhan - Chongqing (Yangtze Kiang floden)

KINA

Wuhan - starten för flodfärd uppför Yangtze Kiang !

Efter en kortare tågsträcka från Xian till Wuhan - endast 22 timmar - för detta behövs ingen sovkupe. Jag har svårt att vänja mig vid alla dessa kineser som i grupper om 30-40 personer bara står och stirrar på en som om man vore ett ufo från en annan planet. De är tydligt att många människor har det fattigt och eländigt. Många går klädda i trasor och när man äter på enklare matställen så kastar sig folk över de rester som man lämnar kvar. Man hinner knappt lämna sitt bord förrän de länsar de smulor som ev. finns kvar. Wuhan är också vår anhalt för att hitta en båt som kan ta oss uppför Yangtze Kiang floden till Chongqing.

5 dygn motströms uppför Yangtze Kiang !

I Wuhan lyckas vi ordna med biljetter uppför Gula floden till Chongqing. Vi är mycket nöjda då man som västerlänningen enligt biljettförsäljaren egentligen inte får åka uppför floden utan endast nerför floden (varför förklaras dock inte och inte heller hur det slutligen kommer sig att vi lyckas få plats på båten uppför floden). Det finns här 5 klasser att

boka och vi är nöjda med att ha bokat in oss på 4:e klass d.v.s. vi delar hytt med 24 kineser i 3-vånings sängar. Det hela går lös på 115:- sek för 5 dygn! Det är med förväntat och spänning som vi lägger ut från kajen en råkall vinter morgon kl. 09:00. De första 2 dygnen ser vi dock inte så mycket och färdas på en flod som mest liknar ett hav. Floden är dessutom mycket smutsig. Det lär dröja innan den smalnar av och vi får se mer av landskapet och då inte minst de bergs massiv som vi så gärna vill se.

Wuhan - Chongqing (Yangtze Kiang floden)

KINA

Enda västerlänningarna ombord på båten !

Vi har vant oss vid att vara de enda västerlänningarna i olika sammanhang, och nu ända sedan avfärden från Xian. Vi gör lite trevande kontakter med de få kineser som överhuvudtaget kan göra sig förstådda på mycket knapp engelska. Vi blev också erbjudna att äta i besättningens matsal som har betydligt bättre mat än den som står till buds för 4:e klassens resenärer. För 4:- per måltid får man en fantastisk måltid - skall jämföras med det vi vant oss vid att äta tidigare. Rena lyxen. Ute på däck finns det som klassas som 5:e klass och visar sig vara just det - man sover helt enkelt på däck under bar himmel och utan säng. Vi lyckas också efter 2 dygn komma till och få duscha i de duschar som endast är avsedda för 1:a klass resenärer. Underbart! Även om vattnet var iskallt!

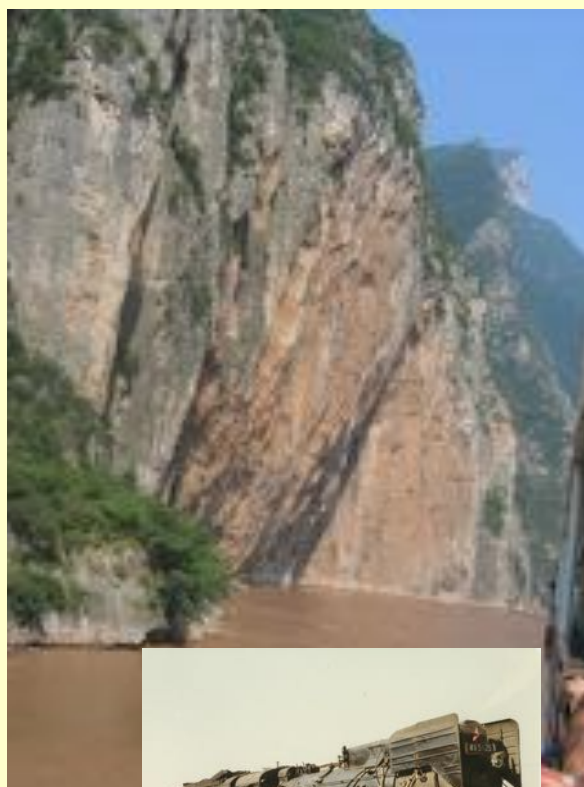
Så var det då dags att bli sjuk för min del på båten. Blir sängliggande i närmare 2 dygn och får behandling av skeppsdoktorn som har ett skepps apotek på båten. Glasburkar innehållande örter, djur och annat som jag endast kan fantisera om fyller hyllorna längs väggarna i hans lilla apotek. Jag har ingen aning om vad som han blandar ihop och ger mig. Efter att ha legat med hög feber och mått minst sagt skitdåligt vaknar jag på det 4:e dygnet och känner mig förvånansvärt mycket bättre. Troligen var det något ur den blandning som skeppsdoktorn gav mig. Glädjande nog är det först nu på 4:e dygnet som vi börjar närma oss de enorma bergspassen med imponerande lodräta väggar. Det är precis så vackert som bilderna visar.

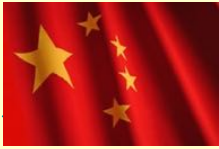
Äntligen framme i Chongqing efter 5 dygn !

Jag läser i min rese dagbok att mycket tid på båten åtgår till att spela kina-schack eller pingis med kineserna. Vi lär också kineserna en del kortspel och har nu vant oss vid en trogen skara av kineser som följer oss hängivet vad vi än gör och vart vi än går. Väcks den 5 dagen av att en försäljare står och skriker i mitt öra "Wahn Sian, wahn

sian" Det visar sig att vi har ankommit Chongqing och han vill sälja apelsiner och klementiner till oss. 5 apelsiner för 70 öre känns överkomligt. Vi packar ihop och klättra upp för alla de trappor och branta stigar som tar oss upp från floden till staden. Chongqing är en stor och mycket skitigt industristad med skeppsvarv och mycket transporter längs floden.

Kunming (Stenskogarna)

KINA

Kunming och stenskogarna i Yunnan provinsen !

Det tar oss 1 1/2 dygn att ta oss från Chongqing till Kunming med tåg och några tågbyten. Vaknade tidigt och noterade att himlen var blå och att temperaturen var runt 20 grader - rena sommaren - jämfört med Peking och vintern där. Man förstår att landet verkligen är enormt - här ryms alla årstiderna samtidigt i ett och samma land. Skönt att äntligen få ta av sig långkalsonger och vantar. Kunming blir sista anhalten i Kina innan vi flyger direkt till Rangoon och Burma några dagar senare. Innan dess skall vi dock se Kunming och inte minst Stenskogarna som ligger söder om staden. Kunming är en mycket vacker och pittoresk stad med gamla kvarter.

Minoritets folket Sani och Stenskogarna !

Spenderade 2 dagar i området kring Stenskogarna.

Vi bor på Stone Forrest Hotel och slår följe med några Hong-Kong kinesiskor vilket underlättar med språket. Vi lyckas hitta till en liten by där Sanifolket bor och lever i sina röd kalkade och enkla lerhus. Man odlar bl.a. majs och peppar som hängs på tork i träden. Stenskogarna är en formation från när

havet helt täckte området för ca: 2,7 miljoner år sedan. De högsta stenarna är 40 meter höga. Vi fick också tillfälle att se minoritetsfolket uppträda inför en stor grupp kineser som var på konferens i anslutning till stenskogarna. Jag har förberett mig för Burma genom att ta med 1 limpa cigaretter samt 1 flaska whiskey. Detta är hårdvaluta och gör att man kan växla till sig lokalvaluta för dessa hett eftertraktade produkter på plats i Rangoon. Vi packar och gör oss iordning för att lämna Kina för denna gång och alla fantastiska intryck....

BURMA

BURMA

Cigarettor och whiskey ger uppehålle för 1 vecka !

Efter mycken pappersexercis är vi så äntligen igenom Tull och pass kontroller-na i Rangoon, Burma. Med hjälp av en dollar tar också taxin oss in till centrum i Rangoon. Bestämmer mig för att först hitta avsättning för cigarett-limpan samt whiskey flaskan och lyckas sälja dessa för häpnadsväckande 30 \$ på en svart marknad. Detta ger mig lokalvaluta som visar sig räcka för en hel veckas vistelse i landet - helt otroligt. Tvingas dock ändå växla några dollar officiellt eftersom man stämplar och kon-trollerar med militärisk noggrannhet att hotell kostnader, tåg m.m. betalas med officiellt växlade pengar. Detta går dock att kringgå på vissa sätt visar det sig senare.

I Ryard Kiplings fotspår !

Eftersom man endast får vistas i landet i 7 dagar bokas tåg till Mandalay norröver redan samma dag som vi ankommit till Rangoon. I väntan på att nattåget skall avgå passar jag på att se delar av Rangoon. Det är en slumrande provinsiell stad snarar en huvudstad som möter mig. Gatorna är ofta träsatta och lummiga. Här finns också mycket byggnader från kolonial tiden, när man tillhörde Storbritannien. Dessa är dock i starkt behov av renovering. Schweedagon Pagoden som oftast figurerar i bilder från Rangoon och Burma är ett klart måste. När man flyger in ser man denna guld förgyllda pagod som sticker upp ur en i övrigt grön skog. Man

rör sig inte helt fritt i staden. Man känner klart av att det finns kontrollerande personer som följer efter en och håller uppsikt över vad man gör och ser. Efter en mycket fuktig natt och med lite sömn på ett tåg som i sakta mak tog oss från Rangoon till Mandalay kom vi så äntligen fram på förmiddagen. Endast ett fåtal hotell tar emot utlänningar sedan man skärpt reglerna och vill minska impulser och intryck som utländska turister kan tänkas överföra på befolkningen. Burmeserna är annars mycket vänliga, talar förvånansvärt bra engelska men är som sagt försiktiga då det inte är OK att ta kontakt eller synas tillsammans med västerlänningar. Två av de tre hotell-en visar sig vara stängda för oss, men det tredje tar emot - Man San Dar Win Guest House (ca: 15:- / natt). I Mandalay passar jag på att besöka det berömda Kuthadaw templet/pagod. Det ligger högt uppe på ett berg. 1729 trappsteg är en klar utmaning i den 30-gradiga värmen. Utsikten är dock härförande och man ser utöver ett milsvitt landskap. Här finns också "världens största bok" som den kallas för. 729 marmor tavlor vart och ett i sitt eget lilla tempel utspridda över en enorm grässlätt bildar tillsammans denna jätte bok. Mark-naden är också ett myller av aktivitet med massor av folk, cyklar, häst-o-vagnar samt djur. Underbart och genuint.

Schweedagon Pagoden i Rangoon

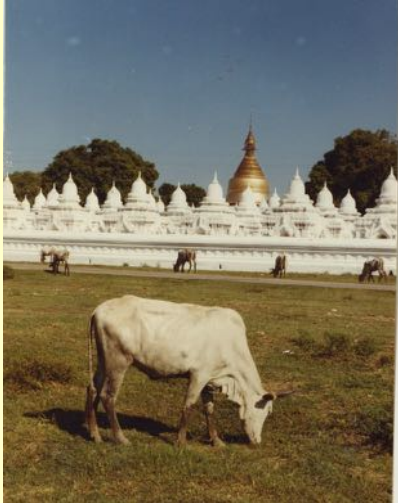

BURMA (Mandalay samt Pagan)

BURMA

Pagan (Bagan) 4000 inv. och 4000 tempel !

"Världens största bok", Mandalay

Efter en skumpig färd på lastbil från Mandalay anländer vi Nyaungoo strax norr om Pagan - där liftar vi sedan sista biten fram. I Pagan som är en by med utspridda skjul snarare än hus. Här finns faktiskt också ett enkelt hotell Si Thu där jag checkar in. Spenderar 2 hela dagar i Pagan som är ett jätteområde med hur många pagoder och stupor som helst utspridda över landskapet. Återigen så känns det överkligt öde och man ser i princip inga turister överhuvudtaget. Det är bara att ge sig ut och vandra runt för att försöka se åtminstone några av alla dessa sevärdheter. Jag klättrar upp och får en fantastisk utsikt över floden Irrawaddy från toppen av en av alla tempel ruiner.

Vår transport från Pagan tillbaks till Mandalay

Lastbil och hästskjuts samt till fots till Thazi !

Det är dags att lämna underbara och natursköna Pagan. Det blir lastbil, hästskjuts samt till att gå för att komma till järnvägsknutpunkten Thazi och för att hitta några tåg platser för att slutligen komma tillbaks till Rangoon. De endast 17 milen tar oss i princip en hel dag att avverka. Platschefen vid stationen sa att det var fullbokat sedan länge,

men att det nog skulle ordna sig trots allt med plats. I väntan på avgång blev vi hembjudna till honom och hans hem. Det bjöds på mat, dusch och ombyte samt trevliga diskussioner. Han talade mycket bra engelska och visade sig tidigare arbetat som Professor vid universitetet, men tvingats sluta och börja jobba vid järnvägen sedan militärjuntan tagit makten. Det kan ju vara farligt med intellektuella! Han berättade mycket om hur det står till med landet och hur dess invånare egentligen har det i Burma.

Diverse pagoder & stupor utspridda i Pagan.

Jorden Runt (1981-1982)

**Michaels
fantastiska
resa:**

Mutade sig in i Kina!

En sträcka, som motsvarade nära två varv runt jorden har avverkat av 22-årige Michael Cederberg från Jönköping. Hans jämnåriga kamrat, Johan Malmqvist, samma plats, var resekompis, men de två delade på sig senare delen av turen. Michael är åter efter sju månader – Johan har när detta skrivs inte kommit tillbaka än.

Grabbarna hann med exempelvis dessa länder och "anbiter":

Finland, Sovjet, Japan, Sydkorea, Filippinerna, Hongkong, Kina, Burma, Thailand, Malaysia, Singapore, Indonesien, Australien, Nya Zeeland, Tahiti, USA, England...

Det här ska av naturliga skäl inte bli någon fullständig resebeskrivning. Vi väljer att ur samtal med Michael plocka något om människor och miljöer. Genom bl a extrajobb fick grabbarna ihop pengar till ett sabbatsår. Till hösten skall det för Michael bli ekonomiska studier och för Johan gymnastikhögskolan, är det meningen.

Inte turiststråk

De bägge åkte på egen hand – ofta vid sidan av turiststråken. Det gick bra – i o m i Kina.

Men Moskva tillhörde de första "utposterna". Besättningsmännen i landet är sådana, att det är nödvändigt att i förväg boka in sig på hotell. Det blev ett flertal sådana, men i övrigt fick man leva enkelt för att spara på slantarna.

Johan hade extrakäskat på restaurang, så han ville gärna se bakom kulisserna på det mondäna hotellet. "Njet", sa direktören. Men se, ett arbetsintryg från Ra-

mada i Huskvarna öppnade alla spårrar! De svenska grabbarna kunde under chefskockens och andras ledning titta på allt de ville. Och på kvällen var de mest uppslupna gläster i matsalen.

Jeans 150 dollar

Sovjet från en annan sida: Michael och Johan blev som många andra varse rysarnas köplust på västerländska varor. För jeans erhöjs 150 USA-dollar... Tullare, räknade här många jeans resenärer hade med sig för att ingen skulle göra illegala extraförfästanter.

Så tog Michael och Johan transsibiriska järnvägen ill en plats, som heter Nachodka på östkusten, inte så långt från Vladivostok. De blev lite besvikna över vad somliga brukar säga utgöra det stora tillväxtyret. Ett par dagar björkskog, ett par dagar tundra, lite jordbruksbygd – ja, det blev lite enformigt, tycker Michael.

Viss kontakt med andra resenärer hade de förestås. Rysarnas ålskar att spela schack, och när Michael lyckades slå en motståndare, blev han extra accepterad. Rysarna visste förresten vem Lill Nilsson var.

Men Michael tyckte sig först, att många hade alkoholproblem. De drack mycket och ofta. Hela dricksglas med vodka kunde det bli...

Gästfrihet

Så i Japan några veckor. Där mötte svenskarna exempel på gästfrihet av som de först tyckte nästan oräddande mått. De kom i kontakt med en japansk, förmögen familj, som bjöd på varjehanda: Dyras släpssor, som pojkar inte hade råd att köpa på sig själva, flotta restaurangbesök, geschaparty... Men familjen hade inga baktenkar. Man hade råd att bjuda, och

muta i Huskvarna öppnade alla spårrar! De svenska grabbarna kunde under chefskockens och andras ledning titta på allt de ville. Och på kvällen var de mest uppslupna gläster i matsalen.

Vad är det? Jo, en rattenpipa, som Michael Cederberg skaffade som souvenir i Kina. (Foto: Henrik Grönroos).

och skulle den japanska gästfriheten visas.

Sjukhus tredje klass

Kontrast: I Hongkong rådde Michael ut för en sjukdom. Kanske var det en infektion. Han fick utslag, åtsköt och fötter svallade kraftigt. Så svensken sogs in på ett sjukhus.

Där fanns tre klasser-kategorier att välja på. Michael valde den billigaste. Patienterna låg tätt, tätt på utgångarna, där läkare och annan personal trängde sig fram. En dag när Michael låg på sängen och åt, fick han närmast en chock. Mitt under maten kom läkare och opererade närmaste gränsen – där han låg i sängen och utan bedövning! Medicinmannen snittade upp i magen för någon åkernema, vilken det nu kunde vara.

Michael fick nog och lämnade sjukhuset så snart som möjligt.

Till Kina

På resebyråer och liknande i Hongkong hörde sig Michael och Johan för om det var möjligt att få visum till Kina. Nej, det gick bara för organiserade resegrupper.

Men någon såg mellan fingrarna (?) och ordnade med hjälp av ett par handelsuppger en informell inbjudan till Kina. Svenskarna tog lokaltillget till prinsen, fick reome-

nera över där – och nu var de kinesiska glister.

875 mil

I detta väldiga land åkte de tåg och andra samfärdsmedel 875 mil. Kinesiska maren och kungagravarna bör förstås till sådant man måste se vid en sådan här resa.

Men svenskarna ägnade sig också åt sådant som några dagars resa upp för Yekobamafoden.

Nattflygmet delades med 24 kineser. Att begripa språket bör inte till det lättaste, och inte så särskilt många i landet förstår engelska. Men av samtal med dem, som gjorde, fick Michael och Johan uppfattningen, att folket väl följer med vad som händer också i västerlandet. Vid kinesiska gränser gavs förresten en oväntad nyhet för nästan resenärer: En rysk ubåt hade gått på grund i Beringes skärgård...

Gyllene triangeln

En glimt också från den så kallade "gyllene triangeln", i det här fallet Thailand, känd för opiumodlingar. Michael träffade bl a svenskar, som rest hit för detta farliga njutningsmedels skull. Somliga trodde att ha funnit en mycket stark och

"lycka". Det märktes också här unga och äldre bland folket brukade opium. Odlingarna var väl inte helt officiella och ibland undgådda. Vakter sattes ut. Men alla vet, att opiumvällingarna blommar här.

Michael och Johan bodde oftast på enkla hotell. Där gjorde polisen ibland narkotikarazzier. Men intresserade uppenbarade att man före en sådan kontroll av en ryggsäck se efter, att händerna på rättens handlingar var torra. Det sådes att poliser själva stoppat ner opium i bagaget, snabbt "hittat" det – och stipulerat om blöter på 100-nals dollar.

8.150 mil

Så några veckor i Australien och lång väg hem över bl a USA. I Amerika har Michael för övrigt visats ett år för bl a studier.

Michael har räknat ihop antalet mil till 8.150. Hans dagböcker är mycket noggrant förda, om platser han besökt, andra sakuppgifter och vad mat och uppehåll kostat i detalj. Han har gjort det bl a med tanke på andra, som vill göra liknande resor. Om Asien finns det inte mycket resehandböcker av det slaget.

SIWERT PETERSSON

Slut del 1 (2)